

Remissyttrande

Datum 2026-09-18

Diarienummer GO 26/00420

Ku2026/00479

Kulturdepartementet

Rosenbad 4

103 33 Stockholm

Yttrande över remiss Ett investeringsprogram för kultur (SOU 2026:31)

Inledning

GöteborgsOperan AB får härmed avge begärt remissvar avseende: Ett investeringsprogram för kultur. Betänkande av Utredningen om breddad kulturfinansiering (Ku2026/00479)

Detta remissvar har antagits av styrelsen för GöteborgsOperan AB den 22 september 2026.

Sammanfattning

GöteborgsOperan AB ställer sig huvudsakligen positiv till de olika förslag som betänkandet lägger fram. Att kulturen möjliggörs en tillkommande finansiering är givetvis bara positivt. Viktigt är dock att en tillkommande finansiering inte innebär att huvudfinansiärerna minskar sin finansiering, detta skulle innebära att intresset från näringslivet skulle minska väsentligt. Viktigt också att den matchning som betänkandet pratar om, inte minskar den statliga kulturbudgeten. Den finansierade matchningen återkommer till det allmänna som moms/inkomstskatt/sociala avgifter.

Slutbetänkandets förslag

GöteborgsOperan AB instämmer i betänkandets bedömning att det behövs ett perspektivskifte i Sverige där kultur i högre grad betraktas som en investering som kan generera kulturella, sociala och ekonomiska värden. Bolaget delar även utredningens analys att ett sådant perspektivskifte kräver ändringar i lagstiftning, men även ”att kulturens värde lyfts fram tydligare på politisk nivå generellt” (s. 121–122).

7.1 Ta fram ett investeringsprogram för kultur

GöteborgsOperan AB är positiv till att ta fram ett investeringsprogram för kultur men har några övergripande synpunkter:

Det är viktigt att generellt göra en djupare analys av kultursektorns finansieringsförutsättningar.

Samarbetet mellan kultur och näringsliv är fruktbart för båda parter och vi bör generellt ha ett förhållningssätt där vi är två parter som kan berika varandra på olika sätt och på lika villkor. Vi får inte se näringslivet, endast som en ”möjlig plånbok”.

Givetvis måste principen om armlängds avstånd beaktas och respekteras i alla relationer.

7.2 Inför en skattereduktion för gåvor till kultur

GöteborgsOperan AB är positiv till en skattereduktion för gåvor till kultur, vilket finns i merparten andra länder.

GöteborgsOperan är ju ett aktiebolag, helägt av Västra Götalandsregionen och torde då omfattas av reglerna, men andra organisationer som drivs utan vinstsyfte och med Västra Götalandsregionen som huvudfinansiär är självägande ekonomiska föreningar och stiftelser. Viktigt att alla omfattas av regelverket oavsett associationsform för mottagaren.

7.3 Skapa nya incitament genom matchning

GöteborgsOperan AB är positiv till systemet med matchning. Det offentliga måste gå före för att näringslivet skall vilja vara med, Vi stödjer också betänkandets slutsats att de nya medel som matchningssystemet innebär, inte skall komma från en omfördelning av befintliga kulturmedel.

7.3.3 Ett semiautomatiskt system

Vi tolkar begreppet semiautomatiskt, som att förstärkningen som sker genom matchning skall ske med en förutsägbar procentsats och utan att det finns en ”bedömning” från staten gällande vare sig givaren, mottagaren eller ändamålet. Vi instämmer i betänkandets bedömning att systemen skall vara ”lättförståeliga och förutsägbara, samt innefattar tillräckliga resurser”

8.2 Ekonomiska konsekvenser

GöteborgsOperan AB instämmer i att den ekonomiska satsning som slutbetänkandet föreslår inte skall ske genom omfördelning av befintliga medel inom kulturbudgeten, utan som ett tillskott av medel.

En egen beräkning ger vid handen att de medel som satsas av det allmänna, både i form av skattereduktion till givare och som förstärkning genom matchning till mottagaren, i princip till fullo återkommer till det allmänna som moms, inkomstskatt och sociala avgifter, då vi kan antaga att varje kulturinstitution som tillförs ett ökat ekonomiskt utrymme kommer att använda detta utrymme till att förstärka materiella och personella resurser. Hur dessa kostnader och intäkter för det allmänna omfördelas mellan departement, kommuner och regioner får lösas av det allmänna.

GÖTEBORGSOPERAN AB

Christina Björklund

VD